Openbaar

Memo gemeenteraad

Aan	:	De gemeenteraad
Van	:	Het college van burgemeester en wethouders
Onderwerp	:	Evaluatierapport pilot Anders Inzamelen 2024-2025
Zaaknummer	:	1138405
Doel	:	Informeren

Kennisnemen van
De evaluatie van de pilot "Anders Inzamelen 2024-2025", middels het rapport en een PowerPointpresentatie.

Inleiding
In december 2022 is door de gemeenteraad het “Grondstofrijk Zutphen, Grondstoffenplan 2023-2027” vastgesteld. De doelstelling van het Grondstoffenplan is dat Zutphen stappen wil zetten richting een circulaire economie: het sluiten van grondstoffenketens door middel van meer hoogwaardige recycling van grondstoffen die bij huishoudens vrijkomen. Hiermee sluit de gemeente aan bij de landelijke VANG-doelstellingen (Van Afval Naar Grondstof).

In het Grondstoffenplan staat dat er per wijk zal worden gekeken welk maatwerk en welke aanvullende maatregelen er nodig zijn in elke specifieke situatie, om het nieuwe beleid tot een succes te maken. Dit is gedaan door te starten met een pilot in drie buurten. De pilot 'Anders inzamelen’ is samen met inwoners ingericht, gemonitord en geëvalueerd. De pilot is uitvoerend van start gegaan op 31 maart 2024 in de buurten De Clercqstraat – Leeuweriklaan, Omgeving Vispoorthaven – Houtwal – Rietbergstraat, en Tichelkuilen. De pilot liep tot en met maart 2025. Het proces rondom de pilot werd uitgevoerd door een gezamenlijke werkgroep van gemeente Zutphen en Circulus als uitvoerende partij.

Inhoud
Doelstelling pilot:
De pilot had tot doel om cijfers en bevindingen te verzamelen of anders inzamelen effect heeft op de inwoners en de hoeveelheid (schone) grondstoffen en het (te verbranden) restafval.

Effecten:
De hoeveelheid restafval is gedaald in de pilot buurten en de vervuiling in de grondstoffen is minimaal toegenomen.
Bewoners ervaren meer dumpingen. Uit de cijfers blijkt dat het aantal dumpingen in de pilotperiode gelijk is gebleven.
De beleving van inwoners is dat het afval al goed werd gescheiden voor de pilot. Uit de cijfers blijkt dat de hoeveelheid restafval tijdens de pilotperiode met 46% is afgenomen. Van 106 naar 57 kg restafval

Communicatie:
Om onze doelstellingen voor het inzamelen van grondstoffen en restafval te halen, is het belangrijk om onze inwoners helder over het *waarom* en *hoe* van duurzaam afval scheiden te informeren. Goede communicatie over het nut en de noodzaak van afvalscheiding, de scheidingsregels en systeemveranderingen door onze uitvoeringsorganisatie Circulus is en blijft daarbij belangrijk.

Ook inwonersparticipatie per wijk is onmisbaar. Door het inzamelen wijkgericht aan te pakken, kijken we integraal naar kansen, knelpunten en de juiste locaties voor containers. Voor inwoners met een zorgbehoefte is en blijft er maatwerk nodig.

Concluderend:
Een belangrijk kader voor deze evaluatie is de afvaldriehoek, die bestaat uit de drie elementen: service, milieu en kosten. Deze drie elementen vormen samen de basis voor gemeenten en hun afvalbeleid en staan in wisselwerking met elkaar. Een wijziging in het ene element heeft vrijwel altijd gevolgen voor de andere twee.

Inwoners uit de pilotbuurten blijven verdeeld; het grootste deel vindt de overgang naar brengvoorzieningen voor restafval geen voordeel geven. Ze hebben niet het idee dat het bijdraagt aan de vermindering van restafval of hun scheidingsgedrag.

Uit de pilot blijkt dat de hoeveelheid restafval is afgenomen met 46% en dat 'Anders inzamelen' werkelijk effect heeft op de aangeboden hoeveelheid restafval.
Deze afname past binnen de ambitie van het grondstoffenplan om het aangeboden restafval per inwoner tot 70/80 kg te reduceren.

Vervolg
De werkgroep geeft naar aanleiding van de uitkomst de aanbeveling mee om scenario’s uit te werken voor het uitrollen van 'Anders Inzamelen', met een kostenraming en het effect op de afvalcijfers. Dit zijn de scenario’s:
• Uitrol van 'Anders Inzamelen' met in de basis het aantal verzamelcontainers restafval zoals deze nu uitstaan, met de optie voor een keuzecontainer aan huis voor restafval;
• Uitrol van 'Anders Inzamelen' met verzamelcontainers restafval op een maximale loopafstand, met de optie voor een keuzecontainer aan huis voor restafval.
• Geen aanpassingen conform de uitkomsten en aanbevelingen vanuit de pilot en zoeken naar andere mogelijkheden om de vastgestelde doelen te bereiken.

Er worden nu meerdere scenario`s uitgewerkt waarbij de totale kosten voor invoeren van het principe Omgekeerd inzamelen worden uitgewerkt. Deze scenario`s zullen in Q2 2026 aan de raad worden gepresenteerd.

De presentatie en het rapport staan op de Lange Termijn Agenda van de raad in de vergadering van 27 november 2025 gepland.

Bijlagen
1138405 bijlage 1 Evaluatie van de pilot Anders inzamelen
1138405 bijlage 2 Presentatie Pilot Anders Inzamelen Zutphen 2024-2025